

О. М. Романів

Гавел Вацлав

ГАВЕЛ Вацлав (Havel Václav; 05. 10. 1936, Прага – 18. 12. 2011, там само) – чеський політичний діяч, письменник. Навч. на екон. факультеті Тех. університету (1955–57), закін. театр. факультет АМ у Празі (1966). Від 1960 працював у театрі «Na Zábřadli» (робітник сцени, асист. реж., зав. літ. частини), де 1963 здійснено першу постановку його п'єси – «Záhradní slavnost». Актив. учасник руху за демократизацію мистецтва, голова Клубу незалеж. письменників. Після окупації Чехословаччини військами країн Варшав. договору змушений був залишити театр, 1969 видання його творів та інсценізація п'єс заборонені. Працював на виробництві. Брав активну участь у діяльності самвидаву. Упродовж 1970–83 тричі був ув'язн. за політ. діяльність, спрямовану проти комуніст. режиму. 1975 написав відкритий лист Президенту Чехословаччини Г. Гусаку, в якому критикував діяльність уряду країни. 1977 – один із засн. і лідерів демократ. руху «Хартія 77», чл. Комітету з захисту незаконно засуджених. 1978–79 – під домашнім арештом, написав одне зі своїх найвідоміших есе «Moc bezmocnýh». 1989 – один із лідерів «оксамитової» революції, очолив демократ. рух «Громадянський форум». 29 грудня того ж року обраний Президентом Чехословаччини, 26 січня 1993 – Чеської Республіки. У квітні 1995 в рамках держ. візиту Президента України в Чеську Республіку Г. підписав міждерж. Договір про дружні відносини та співробітництво між Україною і Чехією. У червні–липні 1997 здійснив держ. візит в Україну, висловивши підтримку намірам України приєднатися до осн. європ. та євроатлант. структур, зокрема до Угоди про вільну торгівлю у Центр. Європі. У листопаді 2004 виступив з відкритим листом на підтримку мирної «помаранчевої» революції в Україні, закликавши до наполегливості її учасників. Почес. чл. НТШ (2004). На честь Г. в 2016 перейменовано бульвар у Києві.

Рекомендована література

1. Зарицький О. М. Вацлав Гавел. Політичний портрет. К., 2001;
2. Мельниченко І. Вацлав Гавел: Листи із задзеркалля // Сучасність. 2002. № 5;
3. Тисменяну В. Поворот у політиці: Східна Європа від Сталіна до Гавела / Пер. з англ. К., 2003.

Бібліографічний опис:

Гавел Вацлав / О. М. Романів // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-27943>. – Останнє поновлення : 2019.

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).